

JONA, JOU MOET IK HEBBEN!

(Dit toneelstuk of poppenspel werd gemaakt door jongens in een Amerikaanse gevangenis)

(Het volk Israël dacht altijd dat het het uitverkoren volk van God was, en dat Hij niets te maken wilde hebben met andere volken. Maar het verhaal over Jona wijst erop dat God zich niet alleen zorgen maakt over Israël, maar ook over andere volken. Je zou kunnen zeggen dat dit verhaal een soort brug vormt tussen het denken in het Oude Testament, en dat in het Nieuwe Testament, waarin Jezus niet alleen voor Israël komt, maar voor de hele wereld. Jona heeft het kennelijk moeilijk met zo'n universele liefde!)

(Ik liet dit verhaal opvoeren als een poppenspel. Toevallig had ik een serie kleine houten poppen die hier heel geschikt voor waren. Drie hadden een soort kleren die ze op matrozen deden lijken. Een andere pop kon met een hoed fungeren als kapitein, en met een goudkartonnen kroon op als de koning van Nineveh. En ergens had ik een walvis opgedaan die werd verkocht als kinderpyjamazak. De kinderen zaten achter mijn tafel met een groot doek erover, en daarop een opstandje waarboven ze hun poppen konden bewegen. Ze zaten dan op stoeltjes achter de tafel, met hun elleboog op de tafel en in hun hand de pop, het waren vingerpopjes. De walvis kon zo mooi heen en weer zwemmen. Maar het is natuurlijk ook mogelijk om het als toneelstuk op te voeren, met enige fantasie. De walvis en Jona kunnen ook op stoelen liggen te "zwemmen".)

Personen

- God
- Jona
- Kaartjesverkoper
- Kapitein
- 1e matroos
- 2e matroos
- 3e matroos
- Walvis
(eigenlijk was het een grote vis, een walvis kàn niet eens een mens inslikken!)
- Koning van Nineveh
- Bebladerde tak
- Dorre tak

EERSTE TONEEL

(ergens bij de haven van een grote stad)

(De stad is vol schurken, oplichters, dieven, moordenaars, enzovoorts. Daar houdt God niet van, maar hij houdt er ook niet van om de stad maar meteen plat te leggen. En dus gaat hij ze een flinke opkikker geven. En hij pikt Jona om ze die opkikker te bezorgen.)

GOD

Jona, jou moet ik hebben!

JONA

O nee toch! Waarvoor, God?

GOD

Jij mag mijn preek houden.

JONA

Allemachtig! Een préék?

GOD

Precies. Jij wordt mijn dominee. Ga jij maar naar die stad voor me en vertel dat stelletje daar dat ze zich een beetje beter moeten gedragen, anders gebeurt er wat met ze.

JONA

Waarom pikt u nou net mij daarvoor uit?

GOD

Nou, ik vind je een nette jongen en ik vind dat je dat best voor me kunt doen.

JONA

Nou, ik geloof nooit dat ik dat kan.

GOD

Natuurlijk wel.

JONA

Maar ik durf niet.

GOD

O ik help je wel hoor!

JONA

Hoe kan u dat nou doen als u niet eens in de buurt bent?
Ik kan u niet eens zien. Nou, en die andere lui kunnen dat óók niet.

GOD

Maak je nou maar geen zorgen. Ik zal bij je zijn en je helpen en ik weet zeker dat er best wat van terecht komt.

TWEEDE TONEEL

(aan een loket)

KAARTJESVERKOPER

Kan ik iets voor u doen?

JONA

Ja, ik wil een kaartje om zover mogelijk op reis te gaan.

KAARTJESVERKOPER

Zeg maar waar u heen wilt.

JONA

Dat kan me niet schelen. Ik wil gewoon wèg.

KAARTJESVERKOPER

Daar schiet ik niks mee op. Wáár wilt u heen?

JONA

Zie je die boot daar liggen?

KAARTJESVERKOPER

Ja, ik zie 'm.

JONA

Waar gaat-ie heen?

KAARTJESVERKOPER

Naar Egypte.

JONA

Oké, ik ook! Geef me maar een kaartje.

KAARTJESVERKOPER

Hebt u daar geld genoeg voor?

JONA

Tuurlijk. Hoeveel is het?

KAARTJESVERKOPER

Vijftig Euro. Waarom staat u zo te beven? Hebt u wat uitgehaald?

JONA

Ik? Nee hoor, ik heb niks gedaan. Waarom vraagt u dat?

KAARTJESVERKOPER

Nou, u ziet er uit of u doodsbang bent. Kijk uw handen eens trillen.

JONA

Bemoei je met jezelf.
Geef mij dat kaartje nou maar. Wanneer vaart-ie af?

KAARTJESVERKOPER

Over een uur.

DERDE TONEEL

(op het schip)

KAPITEIN

Goeienavond Jona.

JONA

Wat is er zo goed aan?

KAPITEIN

Waarom hang je toch zo over die reling?

JONA

Zie je dat niet? Ik ben ziek, man, ziek!

KAPITEIN

Dat zal nog wel erger worden. We verwachten zwaar weer.

JONA

Fijn, bedankt, kapitein! Dat had ik nou nog net nodig!

VIERDE TONEEL

(nog steeds op het schip)

(De wind giert. De bemanning is doodsbang.)

1e MATROOS

Jongens, ik heb een ketting om met een tijgertand, misschien kan die de storm stil krijgen.

2e MATROOS

Ik heb nog een konijnenpootje, van mijn meisje gekregen. Dat is óók niet mis in zo'n geval.

3e MATROOS

Ik ga even naar mijn kooi, mijn gelukscent halen!
Daarmee krijgen we de zaak vast wel weer in orde.

KAPITEIN

Hédaar, jullie! Help eens even wat van die rommel overboord te gooien. Straks zinken we nog!

1e MATROOS

Zeg kijk die vent daar eens. Die ligt rustig te slapen. Hij heeft niet eens in de gaten dat het stormt.

KAPITEIN

Hé man, ben je gek? Sta op! Wat mankeert jou? Wil je verdrinken? Iedereen werkt zich de benen uit het lijf om het schip drijvende te houden en jij voert geen klap uit. Waarom bid je niet eens voor ons?

2e MATROOS

Ik wed dat hij een of andere vuiligheid heeft uitgehaald, en daardoor zitten wij in de puree.

3e MATROOS

Kijk eens naar hem. Vind je niet dat er iets met hem aan de hand is? Kijk me eens aan, man, vertel me eens wat je gedaan hebt.

JONA

Man, laat me met rust.

KAPITEIN

Nou, we zullen het gauw genoeg weten. Hier heb ik een stelletje lucifers, en eentje is er een beetje korter dan de rest. Iedereen moet er een pakken. Wie de kortste trekt die heeft ons in de puree geholpen.

(Iedereen pakt een lucifer, Jona trekt de kortste)

3e MATROOS

Zie je wel! Ik zei al dat het die vent was! Hij heeft de kortste getrokken. Nou, vertel eens op, wat heb je gedaan? Kijk 'm eens beven als een riet.

JONA

Ik zal 't wel zeggen. Ik ben weggelopen.
God zei dat ik naar de stad moest gaan en de
zaak moest opfiksen en de mensen moest waarschuwen.

KAPITEIN

En waarom loop jij dan weg voor God? En hoe kunnen we die
storm dan stil krijgen voordat we er allemaal aan gaan?

JONA

Nou, misschien door mij overboord te gooien.
Per slot is het mijn schuld dat jullie in de puree zitten.

KAPITEIN

Kom nou, dat is àl te gek, laten we 't eerst zó maar eens proberen.
Vooruit mannen, roeien!

1e MATROOS

De storm wordt steeds erger.

2e MATROOS

Potverdikkie, nou!

3e MATROOS

Òf hij gaat er aan òf wij!

KAPITEIN

Jona, m'n beste man, ik doe 't niet graag
maar ik ga je toch overboord gooien.

(Ze gooien Jona overboord)

2e MATROOS

Hé zeg wat zeg je daarvan! De storm houdt meteen op!
Kijk eens, bijna geen golven meer!

KAPITEIN

Nou zeg, nou breekt m'n klomp! Wat zeg je dáár nu van!

VIJFDE TONEEL.

(In het water)

(Jona zwemt als een gek)

WALVIS

Allemachtig wat een honger heb ik. Ik wou dat ik iets te
eten had. Hé wat spartelt er daar? Ik weet het niet maar
ik slok het maar naar binnen. Bah wat smaakt dat raar.

JONA

Ajakkes, waar ben ik nou? Wat gebeurde er? Het stinkt hier.

WALVIS

Ik weet niet wat ik gegeten heb maar het zit me niet lekker.

JONA

Potverdikkie, hier moet ik uit! Hoe ben ik er eigenlijk in gekomen? O ja natuurlijk. Dat komt vast doordat ik God in de steek heb gelaten.

GOD

Zo, begin je het eindelijk te snappen?

JONA

Ja, ik heb het in de smiezen. 'k Snap het donders goed.

GOD

En, ga je nou naar die stad en ga je die mensen waarschuwen?

JONA

Als ik kon was ik nou al op weg, God!

WALVIS

Hotpotsnotflodder, wat heb ik een buikpijn.
Ik ga overgeven! Dat ga ik!

JONA

Hela, hoe kom ik ineens hier op het strand?

GOD

Jona, ken je me nog?

JONA

Nou reken maar.

GOD

Weet je nog wat je moet doen?

JONA

Nou en of, 'k ga er meteen op af.

ZESDE TONEEL

(in de stad)

(Jona staat te preken met een hoop mensen om hem heen)

JONA

Oké mensen, kom maar hier, ik moet je wat vertellen. God heeft een boodschap voor je. Hij gaat de zaak hier platleggen omdat jullie niet deugen. Als je niet ophoudt met rotzooi te maken, nou dan ziet het er slecht voor je uit. Je moet stoppen met stelen en moorden en andere rottigheid.

KONING

Mensen, die jongen praat niet gek. Hij heeft gelijk. We gaan ons verbeteren. Iedereen moet meteen ophouden met slechtheid en beginnen met bidden. Van nu af aan zitten we aan God zijn kant.

GOD

Goed zo. Die ouwe Jona heeft het nog zo gek niet gedaan. Ik denk dat ik de zaak maar nièt plat ga leggen.

JONA

Nou maar dat vind ik flauw! Ik heb tegen ze gezegd dat u de zaak hier plat ging leggen en nou doet u het niet. Dan komt het niet uit wat ik gezegd heb. Dan sta ik voor schut. Ik wou dat ik dood was!

GOD

Kom nou, Jona, dat is nonsens. Je hebt gedaan wat ik had gezegd dat je moest doen. Nu is alles oké.

ZEVENDE TONEEL

(Even buiten de stad)

(Jona heeft er een hutje gemaakt om van daaruit te zien wat er met de stad gaat gebeuren)

JONA

Allemachtig wat is het heet! Hé kijk die plant hier eens groeien! Je ziet hem gewoon de grond uitschieten. Gewoonweg griezelig! Nou, in elk geval, hij geeft wel lekker schaduw. Laat hem maar groeien!

(de volgende dag)

JONA

Moet je nou eens kijken! Die plant die gisteren zo hard groeide staat helemaal verdord. O jongens nou krijgen we die zon weer! En wat waait het! Brr, die hitte is niet te verdragen, het doet gewoon pijn op m'n hoofd. 't Is zo warm dat ik nog liever dood was.

GOD

Hé Jona! Wat zit jij toch te mopperen?

JONA

Ik had zo'n fijne schaduw en die is nou weg.

GOD

Luister eens, Jona! Jij zit je op te vreten omdat die plant in één dag helemaal dood is. Hoe denk je dan dat die lui in de stad het zouden vinden als al hun huizen met één klap platgelegd werden?

JONA

Ik snap het, God, ik heb het in de gaten.